

Εκδήλωση Διαμαρτυρίας Ολομέλειας – Θεσσαλονίκη

18.2.2020

Συναδέλφισσες και Συνάδελφοι,

Η σημερινή συγκέντρωση διαμαρτυρίας της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων στη Θεσσαλονίκη, την πόλη που αποτέλεσε ιστορικά τη μήτρα των εθνικών και κοινωνικών αγώνων, καθώς και η **πανελλαδική αποχή από τα καθήκοντά μας**, αποτελούν την κορύφωση των μέχρι σήμερα δράσεών μας απέναντι στο **προκλητικό για το νομικό κόσμο και κατάφωρα άδικο για την κοινωνία** μέτρο της επαναφοράς του αγωγόσημου στις αναγνωριστικές αγωγές.

Η μαζική σας παρουσία δείχνει ότι το δικηγορικό σώμα **πρωτοστατεί στους κοινωνικούς αγώνες**. Είμαστε μαχητές, όχι μόνο στην καθημερινότητά μας και στα ακροατήρια, αλλά και στα μείζονα κοινωνικά ζητήματα. Ορθώνουμε το ανάστημά μας με αυτοπεποίθηση, με αυταπάρνηση, αλλά και με σοβαρό, τεκμηριωμένο αντίλογο, απέναντι σε όσους μάχονται τη Δικαιοσύνη και υπονομεύουν το δικαίωμα των πολιτών να έχουν πρόσβαση σε αυτήν.

Θέλω να ευχαριστήσω θερμά εξ ονόματος όλου του δικηγορικού κόσμου τον **Συμβολαιογραφικό Σύλλογο**, την **Ομοσπονδία Δικαστικών Επιμελητών**, και την **ΠΟΕΣΥ**, που από την πρώτη στιγμή συμπαραστάθηκαν στον αγώνα μας και ένωσαν τη φωνή τους μαζί μας ήδη από τη μεγάλη εκδήλωση διαμαρτυρίας της Αθήνας στις 19 Δεκέμβρη, αλλά και τα **Βιοτεχνικά Επιμελητήρια Θεσσαλονίκης και Αθηνών**, το

Εμπορικό και Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης και τον **ΣΕΒΕ**, που με γραπτά τους αιτήματα προς την Κυβέρνηση υιοθέτησαν τις θέσεις μας και αιτήθηκαν την κατάργηση του άρθρου 42 του ν. 4640/2019. Αισθάνομαι υπερήφανος γιατί μέσα από τις δράσεις μας συγκροτείται σταθερά **ενιαίο κοινωνικό μέτωπο** απέναντι στις ανάλγητες και άδικες πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης.

Πέρα από την εμφανή κοινωνική απήχηση, που είναι εδραιωμένη κατάκτηση του σώματος, ο αγώνας μας έχει βρει ευήκοον ους στους κόλπους της δικαιοσύνης, ενώπιον του φυσικού δικαστή, όπου ήδη **κατήγαμε την πρώτη μεγάλη μας νίκη**. Δικαιώνοντας πλήρως τις θέσεις του δικηγορικού σώματος, η **υπ' αριθ. 94/2020 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Πατρών** αναγνωρίζει την **πρόδηλη αντισυνταγματικότητα** της επιβολής τέλους δικαστικού ενσήμου στις αναγνωριστικές αγωγές με το άρθρο 42 του ν. 4640/2019. Η απόφαση αξιοποίησε -και σε μεγάλο βαθμό υιοθέτησε- την επιχειρηματολογία που αναπτύσσεται **στην από 24/1/2020 Γνωμοδότηση των Καθηγητών της Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ Γιάννη Δρόσου, Σπύρου Βλαχόπουλου και Γιώργου Δελλή**, που ελήφθη κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος της Ολομέλειας των Προέδρων Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος.

Θέλω επίσης να σημειώσω -και αυτό έχει σημασία για τη διαμόρφωση των πολιτικών και κοινοβουλευτικών συσχετισμών- ότι σε συνέχεια της ενημερωτικής συνάντησης που είχε στις 13.12.2019 στα γραφεία του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών η Ολομέλεια των Προέδρων Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος με Βουλευτές – Δικηγόρους, **οι κοινοβουλευτικές ομάδες του ΣΥΡΙΖΑ και του ΚΙΝΑΛ**

κατέθεσαν στο Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Εργασίας «Επίδομα Γέννησης και άλλες διατάξεις» τροπολογία για την κατάργηση του τέλους δικαστικού ενσήμου στις αναγνωριστικές αγωγές. Αυτό σημαίνει ότι και η μείζων και η ελάσσων αντιπολίτευση συντάσσονται με τις θέσεις μας σχετικά με την ανάγκη κατάργησης της νέας διάταξης. Δεν αυταπατώμεθα ότι αυτό είναι αρκετό για να μεταπειστεί η Κυβέρνηση και να καταργήσει τη διάταξη που ψήφισε, είναι όμως σημαντικό τα επιχειρήματά μας να ακούγονται όχι μόνο εκτός, αλλά και θεσμικά εντός του Κοινοβουλίου.

Σημειώνω, ακόμη, την δημοσιοποιηθείσα θέση της ΕΔΕ κατά του αγωγόσημου, πράγμα που δεν θα πρέπει να παροράται, ενόψει της τεταμένης, αυτήν την περίοδο, σχέσης μας με τον Πρόεδρο της ΕΔΕ.

Ένα μήνυμα θέλω να γίνει ξεκάθαρο σήμερα στη Θεσσαλονίκη:
Τα αιτήματά μας δεν έχουν συντεχνιακό χρώμα. Είναι αιτήματα στο όνομα της δικαιοσύνης και της κοινωνίας. Στο όνομα του Ελληνικού λαού, που είναι η μοναδική κατά το Σύνταγμα, πηγή νομιμοποίησης της δικαιοδοτικής λειτουργίας!

Η επαναφορά του τέλους δικαστικού ενσήμου στις αναγνωριστικές αγωγές αρμοδιότητας Πολυμελούς με τον νέο ν. 4640/2019, και μάλιστα αναδρομικά και τις ήδη κατατεθείσες αγωγές, οδηγεί σε **υπέρμετρη επιβάρυνση των πολλών και αδυνάτων, και σε όφελος των λίγων και ισχυρών.**

Οι τραυματισθέντες ή οι συγγενείς του θύματος τροχαίου που διεκδικούν αποζημίωση ή ψυχική οδύνη, κατά περίπτωση, από

τις ασφαλιστικές εταιρίες, εκείνοι που υπέστησαν ιατρικά λάθη και διεκδικούν χρήματα από ιδιωτικά νοσοκομεία και ιατρικά κέντρα, οι καθημαγμένοι δανειολήπτες που αγωνίζονται για την αναγνώριση της καταχρηστικότητας των όρων που μονομερώς επέβαλαν οι τράπεζες, αυτοί είναι που πιδοπατούνται αναίσχυντα από το νέο κυβερνητικό μέτρο. Και επειδή κάθε νόμισμα έχει δύο όψεις υπάρχουν και οι λίγοι που τρίβουν τα χέρια τους: οι τραπεζίτες, οι ασφαλιστικές εταιρίες, οι ισχυροί οικονομικοί παράγοντες.

Διότι το καλύτερο σενάριο για όλους αυτούς απέναντι σε μια μεγάλου αντικειμένου αγωγή, που θα μπορούσε αυτοτελώς ή σε συνδυασμό με άλλες αγωγές, να τους κλονίσει οικονομικά, είναι αυτή **να μην ασκηθεί καθόλου**, λόγω αδυναμίας καταβολής του δικαστικού ενσήμου!

Μπροστά σε μια τέτοια αδικία ήταν αναμενόμενο η επαναφορά του αγωγόσημου και μάλιστα με αναδρομική ισχύ για ήδη ασκηθείσες αγωγές, να προκαλέσει τη σύσσωμη αντίδραση του δικηγορικού κόσμου.

Πρώτα πρώτα γιατί εισήχθη με μια διαδικασία **ντροπιαστική για τη δημοκρατία και το επιβαλλόμενο κοινοβουλευτικό ήθος**. Με εκπρόθεσμη νυχτερινή (ν)τροπολογία! Χωρίς γνωμοδότηση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής. Χωρίς έκθεση δημοσιονομικών επιπτώσεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Χωρίς καμιά προηγούμενη θεσμική διαβούλευση με το νομικό κόσμο. Ερήμην των δικηγόρων, των δικαστών, των διαδίκων και της κοινωνίας. Όσοι παίζουν τέτοια παιχνίδια στις πλάτες μας να ξέρουν ότι θα μας βρίσκουν πάντα μπροστά τους. Με την αποφασιστικότητα

που βλέπω έκδηλη στα μάτια όλων σας. Όλων υμών, με τους οποίους έχουμε συμπορευτεί σε πλήθος αγώνων. Η ιστορία, οι παραδόσεις και οι αγώνες μας είναι που μας ενώνουν, που μας χαλυβδώνουν και που μας κάνουν να πιστεύουμε στις δυνάμεις μας.

Επειδή όσοι δεν έχουν μνήμη το πληρώνουν, θέλω να θυμίσω ότι με τη νέα διάταξη καταργείται **πάγια δικονομική αρχή**, **ισχύουσα ήδη από το 1942** (άρθρο 7 παρ. 3 ν.δ. 1544/1942), κατά την οποία με τέλος δικαστικού ενσήμου επιβαρύνονται μόνον οι καταψηφιστικές αγωγές. Επανέρχεται όλως αιφνιδιαστικώς η ατυχής ρύθμιση **του άρθρου 70 ν. 3994/2011**, **η οποία είχε κατακριθεί ως αντισυνταγματική τόσο από την Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής, όσο και από τη νομολογία**.

Μάλιστα, ο νομοθέτης, κατά τον διαδραμόντα χρόνο, αντιλαμβανόμενος το πρόβλημα, εξαίρεσε κατ' αρχάς από τη διάταξη τις αναγνωριστικές αγωγές στις εργατικές, αυτοκινητικές διαφορές και διαφορές από διατροφή (άρθρο 21 παρ.1 ν.4055/2012) και **εν συνεχείᾳ εξαίρεσε στο σύνολό τους τις αναγνωριστικές αγωγές (άρθρο 33 ν.4446/2016)**, μειώνοντας μάλιστα και το δικαστικό ένσημο στις καταψηφιστικές εργατικές αγωγές (άρθρο 34 ν. 4446/2016).

Όλα αυτά η Κυβέρνηση αποφάσισε να τα πετάξει στον κάλαθο των αχρήστων. Δυστυχώς οι εμπνευστές της ρύθμισης **έχουν πάρει διαζύγιο, όχι μόνο από τη λογική του δικαίου, αλλά και από την κοινή λογική**.

Διότι η διαφοροποίηση της αναγνωριστικής από την καταψηφιστική αγωγή κι η επιβολή δικαστικού ενσήμου μόνο στην δεύτερη δικαιολογείται, από το ότι ο πολίτης με την αναγνωριστική αγωγή μπορεί, με σχετικά ολιγοδάπανη διαδικασία (χωρίς την καταβολή δικαστικού ενσήμου), να εμποδίσει παραγραφή του δικαιώματός του, να άρει αμφισβήτηση για την ύπαρξή του και να βεβαιωθεί για την φερεγγυότητα του οφειλέτη ως προς τη δυνατότητα εκτέλεσης της απόφασης, ενώ υποχρεούται σε καταβολή του δικαστικού ενσήμου σε μεταγενέστερο στάδιο προ της αναγκαστικής εκτέλεσης και μόνον επί του επιδικασθέντος ποσού, το οποίο και τελικώς δύναται να εισπράξει.

Η προκαταβολική είσπραξη του τέλους με τον ν. 4640/2019 εκ μέρους του δημοσίου, ήδη σε πρώιμο στάδιο της διαδικασίας της δίκης, και επί ποσού κατά κανόνα μείζονος του τελικώς επιδικαζόμενου, αντίκειται στις αρχές του κράτους δικαίου και της παροχής πλήρους και αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας στους πολίτες, που θεμελιώνονται στις διατάξεις των άρθρ. 20 παρ.1, 26 παρ.3, 94 παρ.4, 95 παρ. 5 του Συντάγματος, 6 παρ.1 της ΕΣΔΑ, 1 του πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου αυτής, 2 παρ.3 και 14 παρ. 1 Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα κυρωθέντος με το ν. 2462/1997.

Οι παραπάνω διατάξεις εγγυώνται την ελεύθερη πρόσβαση σε δικαστήριο και την πραγματική ικανοποίηση του δικαιώματος, που επιδικάζεται από αυτό. Ο κοινός νομοθέτης δεν έχει απεριόριστη ευχέρεια επιβολής δικονομικών φραγμών στην παροχή αμέσου εννόμου προστασίας του πολίτη, καταργώντας, στην πράξη, τη δυνατότητα του τελευταίου, να προσφύγει στη

δικαιοσύνη. Αν, δε, ληφθεί υπόψη, ότι σε κάθε περίπτωση η καταβολή δικαστικού ενσήμου προβλέπεται και θα συμβεί, κατά την τροπή αναγνωριστικής απόφασης, σε καταψηφιστική (π.χ. με την άσκηση καταψηφιστικής αγωγής ή την έκδοση διαταγής πληρωμής), πριν την είσπραξη της απαίτησης από τον πολίτη, **διασφαλίζεται ταυτόχρονα πλήρως η λήψη του αντιστοίχου ποσού εκ μέρους του Δημοσίου.**

Αντίθετα, η επιβολή του δικαστικού ενσήμου σε πρώιμο στάδιο είναι έντονα καταχρηστική και **έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τις ανωτέρω συνταγματικές επιταγές**, καθώς ο δικονομικός φραγμός, που τίθεται από τον ν. 4640/2019, υπό το φως των σημερινών άκρως δυσχερών οικονομικών συνθηκών, που βιώνουν οι πολίτες, ουσιαστικά στερεί αυτούς της ευχερούς δυνατότητας προσφυγής στο δικαστήριο, προς άμεση προστασία των δικαιωμάτων τους.

Αρκεί να αναλογιστεί κανείς τρεις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις της νέας ρύθμισης, αναλόγως προς την ερμηνεία αυτής που θα γίνει δεκτή κατά την εφαρμογή της από τα δικαστήρια:

1ον : Με βάση το γράμμα της νέας ρύθμισης θα μπορούσε πέραν του αρχικού δικαστικού ενσήμου, που ζητείται για την ήδη ασκηθείσα αναγνωριστική αγωγή, **να ζητηθεί εκ νέου καταβολή του δικαστικού ενσήμου** όταν επιδιωχθεί η αναγκαστική είσπραξη της αναγνωρισθησομένης απαίτησης, δηλ. όταν επιδιωχθεί η έκδοση διαταγής πληρωμής ή όταν ασκηθεί στο μέλλον καταψηφιστική αγωγή. Τούτο ισχύει ιδίως στις περιπτώσεις που το καταψηφιστικό αίτημα έχει ήδη τραπεί σε αναγνωριστικό, σε αγωγές όπου ο φάκελος έχει κλείσει στις

100 ημέρες, και πλέον δεν είναι δικονομικά δυνατή η επαναφορά αιτήματος καταψήφισης. Ο δικαιούχος της απαίτησης **κινδυνεύει δηλ. να κληθεί να καταβάλει δύο φορές το δικαστικό ένσημο!**

2^{ον}: Αναλόγως της ερμηνείας που θα προκριθεί **είναι πιθανόν να απαιτηθεί η καταβολή δικαστικού ενσήμου και στις δίκες του Κτηματολογίου** για την αναγνώριση δικαιούχου, επί αγνώστου ιδιοκτήτη ή επί εσφαλμένης αρχικής εγγραφής (εφόσον η αξία του ακινήτου υπερβαίνει τις 250.000 €). Δηλ. για να αναγνωρίσει το δικαίωμα κυριότητάς του ο ιδιοκτήτης θα πρέπει να καταβάλει ποσό 2.648 € για ακίνητο αξίας 250.000 €. Με δεδομένη την προφανή δυσχέρεια καταβολής ενός τόσο υψηλού ποσού δικαστικού ενσήμου, ευελπιστούμε ότι δεν πρόκειται για μια ακόμη απαράδεκτη μεθόδευση του Δημοσίου, προκειμένου να υφαρπάξει την περιουσία όσων Ελλήνων πολιτών είχαν την ατυχία να μην υποβάλλουν έγκαιρα δήλωση εγγραφής στο Κτηματολόγιο.

3^{ον}: Ο πολίτης, που θα καταβάλλει προκαταβολικά το δικαστικό ένσημο για την αναγνωριστική αγωγή, είναι σφόδρα πιθανό, να μην καταφέρει, να εισπράξει στη συνέχεια την απαίτησή του, από τον οφειλέτη, ακόμα και αν αυτή αναγνωριστεί δικαστικά π.χ. λόγω αφερεγγυότητας ή/και έλλειψης επαρκούς περιουσίας του τελευταίου. Στις περιπτώσεις αυτές **ο δικαιούχος της απαίτησης θα έχει καταβάλει εξ ιδίων για την ικανοποίηση -μέσω του δικαστικού μηχανισμού- ενός δικαιώματος που δεν θα ικανοποιηθεί ποτέ!**

Ο μόνος λόγος που εξηγεί, αλλά ουδόλως δικαιολογεί, την επιβολή του μέτρου είναι το ταμειακό συμφέρον του Δημοσίου

και η εμπροσθιβαρής αύξηση των εσόδων του. Το ταμειακό συμφέρον, όμως, δεν μπορεί να εξισούται με λόγο γενικότερου δημοσίου συμφέροντος. Το δημόσιο συμφέρον, υπό την έννοια του συλλογικού συμφέροντος, θέτει και πρέπει να θέτει σε προτεραιότητα το έννομο συμφέρον και τα δικαιώματα των πολιτών. Η νέα ρύθμιση, αντιθέτως, οδηγεί σε άνιση μεταχείριση, από το ίδιο το κράτος, που τίθεται σε πλεονεκτική θέση έναντι των πολιτών, εξασφαλίζοντας πρωταρχικά και κύρια το δικό του δημοσιονομικό, οικονομικό συμφέρον, συρρικνώνοντας την ίδια στιγμή το ατομικό δικαίωμα των πολιτών, σε ευχερή πρόσβαση στα δικαστήρια, και μειώνοντας προκαταβολικά την περιουσία τους, για μια απαίτηση, η λήψη της οποίας είναι επισφαλής.

Η νεοπαγής ρύθμιση αποβαίνει, λοιπόν, **«διπτά» αντισυνταγματική και φευκτέα**. Διότι το δημόσιο όχι μόνο εγγυάται την ελεύθερη πρόσβαση των πολιτών στα δικαστήρια, χωρίς να τίθενται υπερβολικά προσκόμματα, που να «εκμηδενίζουν» το δικαίωμα, αλλά έχει αποστολή, να προστατεύσει την περιουσία και την οικονομική κατάσταση των πολιτών του. Σε τελική ανάλυση, άλλωστε, η περιουσία αυτή είναι εκείνη, που δια της φορολόγησής της, συμβάλλει και στη διατήρηση της περιουσίας του δημοσίου.

Εν τέλει μάλιστα ούτε το στενό ταμειακό συμφέρον του Δημοσίου εξυπηρετείται καθ' όσον μπορεί το δημόσιο μεν να εισπράξει το δικαστικό ένσημο από λίγες περιπτώσεις αναγνωριστικών αγωγών, αλλά θα χάσει πολλαπλάσια έσοδα από την απώλεια ΦΠΑ, προκαταβλητέου φόρου εισοδήματος επί των γραμματίων προείσπραξης δικηγορικής αμοιβής, αλλά και αμοιβής επιμελητών, έσοδα ΤΑΧΔΙΚ, και ασφαλιστικές

εισφορές υπέρ ΕΦΚΑ, στις πολλές περιπτώσεις που λόγω της επιβολής δικαστικού ενσήμου οι πολίτες δεν θα προσφύγουν στη δικαιοσύνη. Αυτό δεν αποτελεί κινδυνολογία. Το ίδιο φαινόμενο παρουσιάστηκε ως γνωστόν και κατά την περίοδο εφαρμογής του ν. 3994/2011, δηλ. από το 2011 ως το 2016.

Εξάλλου, η επιβολή του δικαστικού ενσήμου δεν συνδέεται με τη λειτουργία της δικαιοσύνης και την ανάγκη αποτελεσματικότερης απονομής της, **καθώς το δικαστικό ένσημο δεν αποτελεί πόρο του ΤΑΧΔΙΚ**, αλλά του τακτικού προϋπολογισμού και τα εισπραχθησόμενα χρήματα δεν θα δοθούν για την κάλυψη των υποδομών της δικαιοσύνης. Ως γνωστόν, δε, το λειτουργικό της κόστος όχι μόνο δεν έχει αυξηθεί, αλλά βαίνει μειούμενο. Όλοι ξέρουμε ότι κάθε λίγο οι διοικήσεις των δικαστηρίων των Αθηνών μας παρακαλούν να συνδράμουμε οικονομικά για τη βελτίωση ή συντήρηση της άθλιας υλικοτεχνικής υποδομής τους. Ο ΔΣΑ ανταποκρίνεται, όχι διότι παραγνωρίζει την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας για εξασφάλιση αξιοπρεπών όρων στα δικαστικά κατασήματα, αλλά διότι το οφείλει στους συναδέλφους που υφίστανται τις συνέπειες της κρατικής αβελτηρίας.

Τέλος, η άποψη, ότι η επιβολή του δικαστικού ενσήμου έγινε δήθεν, για να αποφευχθεί η άσκηση προπετών αγωγών, όχι μόνο δεν πείθει κανέναν, αλλά αντιστρατεύεται τη δικονομική τάξη διότι αρμόδια να κρίνουν αν μια αγωγή είναι προπετής ή όχι (αν ασκείται δηλ. χωρίς δικαίωμα) είναι μόνον τα ίδια τα δικαστήρια, που κρίνουν επί συγκεκριμένης υπόθεσης. Ο νομοθέτης όμως, εκ θέσεως, δεν μπορεί να θέτει «εκποδών» τη δικαιοσύνη, που είναι η μόνη αρμόδια, να αποφανθεί και να εφαρμόσει τις διατάξεις του Κ.Πολ.Δ οι οποίες αφορούν τις

προπετείς αγωγές και προβλέπουν, υπό τις εκεί τιθέμενες αυστηρές προϋποθέσεις, την επιβολή «διαδικαστικών ποινών», επ' αυτών. Εξάλλου, **τα στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι καμία αύξηση δικαστικής ύλης δεν παρατηρείται στις υποθέσεις του Πολυμελούς. Αρκετά λοιπόν με τα καθρεφτάκια για ιθαγενείς!**

Η νομική και πραγματολογική ανάλυση καταδεικνύει πέραν αμφιβολίας ότι η επανεπιβολή του αγωγόσημου, υπονομεύει το δικαίωμα δικαστικής προστασίας όλων των πολιτών, ιδίως δε των οικονομικά αδύνατων. Υπέρ της θέσεως αυτής τάχθηκε ήδη *ad hoc*, όπως είδαμε, το πρώτο δικαστήριο που επελήφθη του ζητήματος (ΠΠΠατρ 94/2020), ενώ τα ίδια έχει κρίνει διαχρονικά η νομολογία δικαστηρίων όλων των βαθμίδων (βλ. ΑΠ 675/2010, ΟΛΣΤΕ 3470/07, ΜΠρΧαν 3/2013, ΜΠρΑθ 669/2013, ΕιρΑθ. 322/2014).

Όλα τα παραπάνω αποδεικνύουν ότι ο αγώνας μας ενάντια στην ανωτέρω αντισυνταγματική και άδικη νομοθετική ρύθμιση, είναι πρωτίστως μείζων κοινωνικός αγώνας.

Στο πλαίσιο των δράσεων που αποφασίσαμε, σήμερα, τούτη την ώρα, απέχουμε από τα καθήκοντά μας, ως συμβολική αλλά ύψιστη ένδειξη διαμαρτυρίας. Μαζί μας ενώνουν τη φωνή τους οι δικηγόροι όλης της χώρας, που με αποφάσεις των Συλλόγων τους απέχουν μαζικά σήμερα από τα καθήκοντά τους.

Αντιλαμβάνομαι ότι μερικοί συνάδελφοι δεν θέλουν να κάνουν αποχές, αλλά πρέπει να αντιληφθούμε ότι οι αγώνες θέλουν θυσίες, και θα πρέπει κάποιες στιγμές να υπερβούμε το μετατραυματικό σοκ των πρόσφατων κινητοποιήσεων των

περασμένων χρόνων - ασφαλιστικό, ΚΠολΔ -, χρησιμοποιώντας όλα τα μέσα πάλης που διαθέτουμε, χωρίς φυσικά να φθάνουμε στο σημείο να πυροβολούμε τα πόδια μας.

Οι δράσεις μας ασφαλώς δεν τελειώνουν εδώ. Θυμίζω κατ' αρχάς ότι και μόνον η «ηχώ» των κινητοποίησεών μας οδήγησε σε αναδίπλωση την Κυβέρνηση. Πρώτα πρώτα πήρε πίσω την άλλη εκτρωματική διάταξη του πολύπαθου νομοσχεδίου για τη διαμεσολάβηση, την υποχρέωση κατάθεσης εντύπου διαμεσολάβησης από την επόμενη κιόλας μέρα επί ποινή απαραδέκτου της αγωγής. Μετά τη δυναμική μας παρέμβαση η ρύθμιση άλλαξε και το έντυπο μπορεί να κατατεθεί και με τις προτάσεις και δη επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης (όχι της αγωγής).

Έπειτα, ο Υπουργός ανακοίνωσε την πρόθεσή του να επανεξετάσει το ζήτημα του αγωγόσημου στο πλαίσιο της νομοπαρασκευαστικής για τις αλλαγές στον ΚΠολΔ. **Η** έμμεση αναγνώριση του λάθους εκ μέρους του είναι ασφαλώς σημαντική, αλλά δεν μας ικανοποιεί. Η λύση πρέπει να δοθεί **άμεσα**.

Μετά τη συνέντευξη τύπου της Ολομέλειας που δόθηκε στην Αθήνα όταν ψηφίστηκε η διάταξη, αναπτύχθηκε εκτενής αρθρογραφία για το ζήτημα στον τύπο και ευαισθητοποιήθηκε σημαντικά η κοινή γνώμη. Στο πλαίσιο αυτό έχουμε αποφασίσει την πραγματοποίηση ενημερωτικής καμπάνιας στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, με καταχώρηση σε κυριακάτικες εφημερίδες και δημιουργία διαφημιστικού spot

στα social media, προκειμένου να ενημερωθούν όσο το δυνατόν πληρέστερα οι πολίτες για τις δυσμενείς σε αυτούς επιπτώσεις της επιβολής δικαστικού ενσήμου. Οι απλοί πολίτες είναι ο φυσικός μας σύμμαχος στην προσπάθειά μας.

Η παρουσία σας σήμερα εδώ μας δίνει δύναμη για να συνεχίσουμε με ακόμα μεγαλύτερη αποφασιστικότητα, όλοι μαζί ενωμένοι, μέχρι την τελική δικαίωση των θέσεών μας. **Θα είναι νίκη του δικαίου και της δικαιοσύνης!** Δηλώνουμε προς πάσα κατεύθυνση ότι δεν θα ορρωδήσουμε, δεν να καμφθεί το φρόνημά μας και δεν θα υπαναχωρήσουμε.

Σε εκείνους που πολεμούν το δίκαιο και τη δικαιοσύνη, απαντούμε με φωνή καθάρια:

Παραφράζοντας τον Γ. Παπανδρέου, θα επιμένουμε **να τρομοκρατούμε τους τρομοκράτες** της Δικαιοσύνης!

Και με τα λόγια του κύπριου ποιητή Λεύκιου Ζαφειρίου, **θα επιμένουμε να λέμε την ελευθερία ελευθερία, τον φόνο φόνο, την ενοχή ενοχή, με το πείσμα ενός τρελού που σκαλίζει στον τοίχο τ' όνομά του με τα νύχια.**

Πρόεδρος
Ολομέλειας των Προέδρων
Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος
Δημήτρης Κ. Βερβεσός

